

Advent v městyši

Po dva roky jsme si nemohli společně užít adventní čas včetně rozsvěcení vánočního stroměčku na Floriánském náměstí. V tomto roce už opět mohou probíhat společná setkání, a proto bychom toho rádi využili. V tuto chvíli již máme za sebou rozsvěcení stroměčku, který je letos o něco menší než jsme byli zvyklí, ale snad ho to hezčí a více ozdobený. Během druhé adventní neděle v toušeňské sokolovně přivítá děti a jejich rodiče Mikuláš se svou družinou. Spolu s rozsvíceným stroměčkem

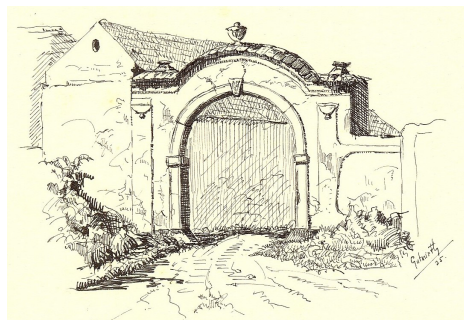
je letos nově osvětlena i Skleněná vila a kaplička svatého Floriána. Právě u kapličky bychom se s Vámi opět rádi potkali během menšího, sousedského setkání, kdy si společně vychutnáme svažené víno nebo punč a třeba si i zazpíváme koledy. Toto setkání chystáme na třetí adventní neděli, tedy na 11. prosince od 17 hodin u kapličky. Den předtím, 10. prosince ve 14 hodin, Vás kulturní komise pozve na vernisáž vánoční výstavy s podtitulem "Bílé Vánoce". Výstava bude otevřena v určených dnech až do konce roku. Další setkání proběhne už 13. prosince, a to k oslavě svátku světel – sv. Lucie. A tím posledním letošním setkáním, které už ale není nijak speciálně organizováno, by mělo být setkání o půlnoci na Silvestra na Floriánském náměstí, kde můžeme společně přivítat nový rok. Z tohoto posledního letošního setkání se tak záhy stane první v roce 2023. Máme se tedy na co těšit. Přejeme všem krásný zbytek roku 2022 a šťastný rok Nový. ■

Mgr. Jana Hadrboľcová, místostarostka městyse Lázně Toušeň, foto Hana Němečková

Nerozluštěná záhada roku 2022

Od 6. srpna do 11. září 2022 lákala do Skleněné vily výstava **Toušeň v kresbách Zdeňka Gutwirtha**. Návštěvníci i pořadatelé si lámali hlavy nad třemi obrázky, jejichž předlohy, ač jsou z Toušeň, nikdo nedokázal odhalit. Kde asi mohla stát právě taková brána (podobná bráně u zájezdního hostince), kde právě takový dům s vikýřem a dvěma brankami v zídce (jaké už nejsou k vidění), kde tak kouzelný, zelení obrostlý domek (s pumpou a s vysokým komínem)? Třeba budou vědět, nebo si vzpomenu čtenáři Floriána – těch bývají ještě početnější stovky, někdy díky internetu i tisíce... Pomůže někdo? ■

redakce, foto Hana Němečková

tři nepopsané toušeňské kresby Zdeňka Gutwirtha (1892-1969) z archivu Oblastního muzea Praha-východ

■ Z první schůze nové rady

Ve středu 9. listopadu 2022 se poprvé sešla rada městyse v novém složení. Z projednávaných bodů vybíráme:

- Oznámení o umístění dopravního značení B 17 k omezení průjezdu vozidel nad 16 m dlouhých a umístění dopravního značení P 6 „Stůj, dej přednost v jízdě!“ na železničním přejezdu na pozemní komunikaci parc. č. 847/1 a parc. č. 223/2 v k. ú. Lázně Toušeň (u Stavebnin proti bývalému cukrovaru), a to z obou směrů z důvodu nedostatečných rozhledových poměrů.
- Starosta předložil členům rady žádost o příspěvek pro hrobníka, který spolupracuje s městysem Lázně Toušeň, na dodávkový automobil nutný k výkonu povolání. Rada žádost o příspěvek schválila.
- Starosta seznámil členy rady s novým návrhem spolufinancování dopravní obslužnosti. V minulosti rada rozhodla předloženou smlouvu nepodepsat, a to na základě nevýhodných podmínek pro městyse (260 000,- Kč ročně). Starosta bude jednat s IDSK a pokusí se vyjednat vyhovující podmínky.
- Starosta a místostarostka seznámili radu s průběhem realizace projektu skateparku. Administrativně je vše téměř dokončeno, brzy budeme vyhlášovat výběrové řízení.
- Rada městyse vzala na vědomí oznámení společnosti VaK Zápy o sloučení se společností VaK Beroun. Pro občany městyse Lázně Toušeň z toho nevyplývají žádné změny.
- Starosta seznámil členy rady s vyjádřením Památkového fondu, který požaduje zákaz rekonstrukce budovy bývalých potravin. Argumentem Památkového fondu je představa, že budova leží v památkové zóně a předložený projekt „nekoresponduje s historickými budovami městyse“. Budeme dále jednat s Památkovým fondem a hledat řešení nečekané situace. ■

■ Komise městyse

Pro nové volební období byly zřízeny a radou městyse schváleny následující komise v tomto složení:

kulturní komise – předsedkyně *Hana Němečková*
členové – *Marta Hergesellová, Ing. Martin Javorek, RNDr. Jan Králík, CSc., Jiří Kučera a Zuzana Němcová Šmejkalová*

volnočasová komise – předsedkyně *Bc. Miroslava Kořínková*
členové – *Michaela Doubková, Mgr. Jana Hadrboľcová, Mgr. Markéta Kubíčková, Hana Němečková, Petr Šeda a Daniela Vostřáková*

komise pro odpadové hospodářství a životní prostředí – předsedkyně *Pavla Bilous*

členové – *Lucie Peňázová, Jan Schwägerl, Ivanka Skálová a Mgr. Eva Valsová*

sportovní komise – předsedkyně *Mgr. Daniela Švejďová*

členové – *Nikola Brejchová a Mgr. Lucie Kainová*

Pokud byste měli zájem o spolupráci s některou z komisí, můžete se spojit s její předsedkyní a osobně se domluvit na způsobu kooperace.

■ Oprava přečerpávacích stanic kanalizace

V minulých týdnech došlo k plánované a již velice nutné opravě přečerpávacích stanic kanalizace na nábřeží [Florián 2022/7-8/1]. Rekonstrukce spočívala v úpravě na formu *self-clean*, ve výměně čerpadel, doplnění řídicího systému včetně přenosů informací a alarmových stavů. Každá stanice je po rekonstrukci současně vybavena dvěma čerpadly, která se automaticky střídají, aby zejména v případě poruchy mohla přečerpávací stanice vždy plně fungovat, byť dočasně na jedno čerpadlo.

■ Změna projektanta rekonstrukce ulic městyse

Již před téměř dvěma roky jsme informovali o záměru rekonstruovat zbývajících pět ulic v našem městyse [Florián 2021/1-2/4]. Po výběru projektanta ulic záhy začaly přípravy projektu, vyměřování, posuzování dopravní vytíženosti ulic apod. Celou akci zpomalila, až zastavila pandemie. Bohužel se projektantovi do dnešní doby i přes mnohé urgency nepodařilo projekty ulic připravit, a proto vedení městyse rozhodlo ukončit s tímto projektantem smlouvu a nalézt jiného projektanta. Aktuálně již máme nabídku na novou spolupráci a snažíme se získat od předchozího projektanta rozpracované podklady. Naším záměrem je co nejdříve požádat o dotaci na rekonstrukci posledních neopravených ulic a začít již konečně se stavbou. ■

Mgr. Jana Hadrboľcová, místostarostka městyse Lázně Toušeň

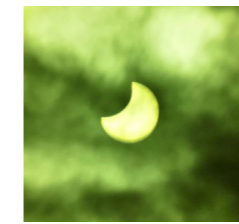
■ První „Džem košť“

Akcí pořádaných volnočasovou komisí ve Sklepné vile, kdy se ochutnávaly různé dobroty a soutěžilo se o ceny, se v posledních letech konalo už několik. Ať šlo o ochutnávku guláše, výrobků z jablek, či sladkého a slaného pečiva. Voňavé ochutnávání se setkalo vždy s úspěchem a také tentokrát, 9. října 2022, kdy se soutěžilo o nejlepší marmeládu – „džem košť“, bylo z čeho vybírat. Vzorků na stole bylo připraveno dvacet, a tak měli možnost jak Toušeňané, tak i lázeňští hosté ochutnat marmeládu z jahod, borůvek, šípku, ostružin, rybízu, meruněk, broskví, švestek, malin, rakytníku i z pomeranče. Vždy bylo možné vzorky zajistit pečivem, zapít čajem či kávou. Chutnaly všechny, nejvíce však jahodový džem *Mileny Kronovetrové a Petry Ježové*. Výhrou byly tentokrát losy. Další dvě ceny obdržely *Ing. Alexandra Máslová a Mirka Kořínková*. Celé odpoledne bylo velmi přátelské a příjemné, a tak věříme, že se při ochutnávce dalších dobrot zase někdy sejdem.

Pokud byste měli zájem o spolupráci s některou z komisí, můžete se spojit s její předsedkyní a osobně se domluvit na způsobu kooperace.

■ Zatmění Slunce 25. října 2022

Na polední obloze 25. října 2022 jsme měli možnost tak, jako většina Evropanů (vyjma Portugalska) pozorovat částečné zatmění Slunce. Naše republika, tedy i náš městyse, se nacházely v oblasti, kde úkaz dosáhl více jak 40 % zakrytí slunečního disku Měsícem, který se v době zatmění ocitá v novu. Velikost zakrytí slunečního kotouče přitom rostla od západu na východ, a například na východním Slovensku to bylo už téměř 50 %. Celý úkaz trval více jak dvě hodiny, největší zakrytí byl u nás ve 12:18. Počasí sice nebylo úplně ideální, přesto byly okamžiky, kdy bylo možno tento jev pozorovat. Do roku 2030 se dočkáme ještě pěti částečných zatmění, nejbližšího pak 29. března 2025.

■ Dvě pietní vzpomínky u pomníku padlých

Letos se u pomníku konala říjnová vzpomínková akce netradičně dvakrát. Nejprve ve středu 26., kdy se s kyticí dostavili starosta městyse *Ing. Luboš Valehrach, MBA*, místostarostka *Mgr. Jana Hadrboľcová* a zastupitelé *RNDr. Jan Králík, CSc., Pavla Bilous* a *Hana Němečková*. V pátek 28. října 2022 za mlhavého počasí pak s kyticí růží přišli uctít památku padlých baráčníků OB Lázně Toušeň v čele s rychtářem *Jiřím Kučerou*, a taktéž se zúčastnil kronikář obce *RNDr. Jan Králík, CSc.*, který připomněl významné výročí 28. října v krátkém proslouvu.

■ Nové domy v Austrálii

Ať už ze silnice cestou do Čelákovic, při procházce do parku Zárybníčí, anebo přes zeď při návštěvě hřbitova si nejde nevšimnout rostoucích domů v areálu Austrálie, jak se začalo říkat prostoru připomínajícímu tvarem tento kontinent [Florián 2019/7-8/13, 2021/7-8/1], a který bude postupně zastavěn. Zatím je vidět sedm jednopatrových domků v jedné řadě, a musíme si pomalu zvykat na to, že pohled na Čelákovice i od Čelákovic se změní, protože další domy budou postupně přibývat.

Památka zesnulých – Dušičky

Letošní podzimní počasí je vrtkavé, modrou oblohu více střídá mlha nebo déšť. Pár dní před 2. listopadem, Památkou zesnulých, zlaté listy z lip na hřbitově zasy-palo všechny cesty i hroby a s modrou oblohou vše nádherně ladilo. Ale co naplat, blíží se Dušičky, hřbitov navštíví desítky a desítky těch, kteří přijdou vzpomenout na své zemřelé a blízké a zapálit jim svíčku, je tedy třeba hřbitov listí zbavit. Krásné počasí stejně dlouho nevydrží, však všichni dobře známe dušičkové dny. Vedoucí technických služeb městyse *Martin Liška* se zaměstnanci se pustili do důkladného úklidu a společně vše vzorně uklidili. Počasí ale přece jen překvapilo. Posledního října byla mlha „že by se dala krájet“, zatímco 1. listopadu na Svátek všech svatých bylo lépe a nejlepší počasí potom překvapilo právě na Dušičky. Díky letošnímu teplému podzimu zůstaly chryzantémy, které zdobí většinu hrobů, krásné po celou dobu Dušiček, dokonce i v dalších týdnech je vidět svěží květiny všech barev, což už se nestalo mnoho let. Často jsme říkali: „I kdyby měl přijít jen jeden jediný mrazík, tak květy poničí. A do Vánoc je potom teplo!“ Letos tomu tak konečně nebylo. O to byla atmosféra na toušeňském hřbitově kouzelnější. A stálo za to navštívit toto magické místo i navečer, kdy svítily stovky svíček pro naše blízké, na které s láskou stále vzpomínáme.

Vepřové hody a svatomartinská husa

Několik dní zvala cedule před restaurací U lípy na „vepřové hody“ konané 5. listopadu. Také z facebookových stránek městyse o této akci mnozí věděli, měli tak možnost si předem objednat nejrůznější dobroty, které k vepřovým hodům patří. Z těch klasických nic nechybělo. Byla možnost koupit jitrničky, kroupová a žemlová jelítka, zabijačkovou polévku, prejt, zabijačkový gulášek, domácí tlačenu, ovar s křenem i hořčicí, domácí škvařené sádlo a škvarky. První nedočkavci už nakupovali před 11. hodinou, někdo nakoupil plné tašky, jiný chtěl jen jitrnici „jen tak do ruky“. Nakupovali nejen místní, přijet nelenili ani milovníci vepřových hodů z Brandýsa, z Čelákovic došli dokonce ve velké skupině pěšky. Věříme, že všichni si pochutnali. Týden na to, v sobotu 12. listopadu, čekala na zájemce U lípy svatomartinská husa. A nejen to. Dále byl v nabídce husí kaldoun, husa byla pečená na jablkách, variace zelí, bramborové noky opečené na másle, a dále kuřecí stripsy s hranolky a kečupem, Kdo neměl dost, mohl si dát pošírovanou hrušku, karamelový kramble a na konec zmrzlinu. I když všechny pochoutky vyšly letos zájemce draž, prodalo se všechno, nezbylo nic. Svatý Martin sice na bílém koni nepřišel, opozdil se o týden, ale tradice vepřových hodů a svatomartinských hus dodrženy byly tak, jak se sluší a patří. ■

text a foto Hana Němečková, šéfredaktorka zpravodaje *Florián*

A přece se tančí!

Milí čtenáři *Floriána*, rád vám představuji mladou skupinu lidí, kteří obdivují tanec s názvem argentinské tango. Tato skupina se tomuto tanci věnuje šest let a stále mi připadá, že jsme, jako nejstarší, s manželkou na začátku. Scházíme se jednou týdně ve Skleněné vile v počtu 4 až 7 párů. Proč argentinské tango? Jednoznačně jiný způsob držení a chůze oproti standardním tancům. Neuvěřitelná možnost kombinací jednotlivých figur. Způsoby výběru partnera či partnerky při večeru s argentinským tangem nazvané milonga. Tyto způsoby řadí tento tanec mezi osobité tance s nebývalým zájmem našich občanů v celé republice a Evropě. Veřejně nevystupujeme, neboť to není skupinový tanec, ale můžete nás vidět na milonze v Praze, v Poděbradech na kolonádě, v Hradci Králové, v Liberci apod. Letošní ročník jsme ukončili na kolonádě v Lázních Toušeni (ve Skleněné vile bylo neuvěřitelné vedro), a pokud se nám to podaří zopakovat, tak to bude opět poslední čtvrtek v červnu 2023. ■

Ing. František Bareš, zastupitel a tanečník

Valné hodnotící sedění baráčníků

Valné sedění Obce baráčníků Lázně Toušeh se v roce 2021 muselo konat bez hostů a pouze v komornějším provedení na rychtě, covid-19 nedovolil sejít se ve velkém počtu v sokolovně. Letos už byla situace jiná, sokolovna 12. listopadu 2022 ožila barevnými kroji a svérázy a vše mohlo být opět tak, jak jsou baráčníci po dlouhá léta zvyklí. Přicházející domácí členové i hosté byli už po 13. hodině vítání podle zvyku chlebem a solí, v sále byly připraveny řady stolů s výzdobou a s koláči. Vše probíhá tak, jak má: Služebníci se hlásí do služby a ujímají se své role, zapalují svíce. Ve 14 hodin zatroubením vyzve soused ponocný Josef Konopka všechny k pořádku. Praporečnick souseď Jakub Vilím vchází do sálu v doprovodu tetiček v krojích a k tomu jim vyhrává hudba pana Hradeckého. Poté zazní česká státní hymna Kde domov můj ve skvělém podání Zuzany Němcové Šmejkalové a všichni jsou nadšení, protože slyšet všechny čtyři sloky v tak proctitěném podání je opravdu zážitek. Souseď rychtář Jiří Kučera poté trojím úderem rychtářského práva valné sedění otevírá, vítá všechny přítomné a tradičně podle zvyku všem přeje pěkné odpoledne. Následuje tichá vzpomínka na zemřelé členy v uplynulém období. Náladu pak rozzárí malé děti, které pod vedením Mgr. Markéty Kubíčkové předvedou roztomilé tanečky a po mnoha letech tak vystřídají žáky ZŠ. Představení se všem líbí, jinak by to ani být nemohlo. Potěšilo i vystoupení žáka Ondry Bači, který zahrál na klávesy a zazpíval několik písniček. Vystoupením dětí končí první část a následuje přestávka, ve které vesele vyhrává kapela pana Hradeckého.

Po zatroubení ponocného pokračuje valné sedění představením hostů. Rychtář vítá starostu městyse Ing. Luboše Valehracha, MBA, místostarostku městyse Mgr. Janu Hadrboľcovou, rychtáře ve-obce Jaroslava Pročka, kronikáře městyse RNDr. Jana Králíka CSc., předsedkyně komisi Hanu Němečkovou a Bc. Miroslavu Kořínkovou, starostku Sokola Mgr. Janu Freudlovou, a poté zástupce 1. a 7. baráčnické župy, baráčnických obcí z Brandýsa nad Labem, Kolína, Kostelce nad Labem, Mratína, Podlesí, Staré Boleslavi, Úval, Vrábí a Záryb, a všechny přítomné tetičky a sousedy.

Jako vždy program pokračuje zprávami činovníků: Tetička vzdělavatelka Mgr. Alena Šedová seznamuje přítomné s životem Pavla Stránského ze Záp-ské Stránky, jehož jméno 1. župa nese, tetička kronikářka Mgr. Eva Kučero-vá shrne celý uplynulý rok, přítomné pozdraví, za všechnu práci poděkuje a další podporu městyse slíbí starosta městyse Ing. Luboš Valehrach, MBA, dráb Ing. František Bareš přednese zprávu tetičky berní Aleny Bílé, místo-rychtář Petr Šeda doplní zprávu slídlilů účtů, ponocný souseď Josef Konopka neopomene zprávu činovníků a za nemocnou panímaminku tetičku Ing. Márii Němečkovou přečte poděkování všem, kdo se podíleli 3. září na set-kání panímaminek ve Skleněné vile, tetička Hana Němečková. Slova se ujme tradičně také kronikář městyse RNDr. Jan Králík, CSc., všechny pozdraví starostka Sokola Mgr. Jana Freudlová. Milé pozdravení, poděkování všem a příslib podpory přednese místostarostka městyse Mgr. Jana Hadrboľcová.

Členové Vlastenecko-dobročinné obce baráčníků Lázně Toušeh si na tomto valném zasedání odsouhlasili výši kontribuce, která bude od příště 100 Kč. Rychtář Jiří Kučera poté vyzval všechny hosty, aby před-nesli svá slova a pozdravy. Posledním z nich byl rychtář ve-obce Jaroslav Proček, který celé valné sedění zhodnotil a pochválil. V Lázních Toušeni je hodnocení vždy kladné, protože toušeňští baráčníci dělají všechno s velkou úctou a láskou. Baráčnická píseň celou oficiální část ukončí.

Pak už si mohli baráčníci spokojeně zatančit a pobavit se, a nakonec se rozloučit s vědomím, že se celá akce podařila na výbornou.

text a foto Hana Němečková

Obec baráčníků se těší na výročí

Obec baráčníků v Lázních Toušeni je bezmála 125 let oázou sousedských tradic, folklóru a zvyků, které pečlivě udržuje, aby mohly kdykoli znovu rozkvést do žhavé současnosti. Bude záležet jen na zájmu a chuti vnuků a pravnuků. Pole působnosti je stále otevřeno. Toušeňští baráčníci jsou v městyji jediným spolkem, který pravidelně pořádá velká výroční zasedání, kam se sjíždějí zástupci baráčnických spolků z celého okolí i z celočeské baráčnické veleobce. Obřadné oslovování „počestné právo“, „sousedé“ a „tetičky“ připomíná na počátku každého proslovu širokou rodinu a jako v rodině se baráčníci také k sobě navzájem chovají: vlídně, s porozuměním a laskavě. A pokud se o něco prou, je to jen v žertu a s úsměvem. Pak jde všechno líp!

jvk

Výlet do muzea lidových krojů

Po dlouhém plánování a těšení se na výlet, v neděli 2. září 2022 nasedla skupina toušeňských baráčníků do aut a vyrazila na dvě plánovaná místa. První zastávkou bylo Muzeum lidových krojů v Ostrově u Zbraslavic. Již první dojem při vystoupení z aut byl ohromující. Malinká vesnička, čítající pouze

40 domů má ve svém středu nádherně upravené prostranství s parkovou úpravou. Na jedné straně se nachází zámek, na druhé neméně krásně zrestaurovaná hospodářská budova a ojedinělé Muzeum lidových krojů. Tato stavba z roku 1846 přešla v roce 2005 do vlastnictví rodiny Mičánkových, kteří ji po třech letech rekonstrukce uvedli do současného stavu a s pomocí mnoha odborníků, po oslovení soukromých sběratelů v ČR i zahraničí a desítek veřejných institucí, zformulovali koncepci muzea. Dnes je provozovatelem muzea Cyranův Ostrov, s.r.o., s ředitelem Janem Mičánkem. V expozici je nyní ke zhlédnutí na figurinách 260 úplných mužských, ženských a dětských lidových krojů, ale je vystaveno i téměř 4000 exponátů, mezi nimi rozsáhlá sbírka 64 kusů zlatých ženských čepců, 300 ženských šátků, 100 párů historické krojové obuvi, 750 historických krajek a mnoho dalších. Je to největší soukromá veřejně prezentovaná sbírka historických venkovských oděvů v České republice. Nejvíce exponátů pochází z 19. století, ale najdeme zde i kroje německy mluvících Čechů, Moravanů a Slezanů. Po náročné prohlídce dokonale uspořádané expozice jsme měli možnost se ve vstupním prostoru občerstvit a prohlédnout si nově vydanou nákladnou publikaci Atlas lidových krojů České republiky, kterou je možno v pokladně muzea i zakoupit.

Další zastávkou byl zámek v Radimí. I zde nás čekalo množství překvapení: soukromý zámek, vybudovaný kolem roku 1610, renesanční sídlo střední šlechty s ojedinělou architekturou saské renesance, která se dochovala v původním stavu. Zámek nebyl zasažen třicetiletou válkou ani barokizací, ale jeho mobiliář nepřežil 20. století. Dnes je v rukou úžasného zámeckého pána Bohuslava Opatrného, který veškeré opravy provádí pouze za pomoci rodiny, přátel a dobrovolníků, aniž by čerpal jakékoli dotace. Renesanční mobiliář dovezl z jižní Itálie, Francie, Španělska, Německa, Anglie, Skotska, Irsku a jiných zemí. Z několika nabízených okruhů jsme navštívili reprezentativní místnosti renesanční šlechty včetně Berchtoldovy ložnice, kanceláře Lichtenštejnů s ojedinělými bohatě malovanými záklopovými stropy. Doprovod s netradičním výkladem staršího průvodce, který nás zahrnul neuvěřitelným množstvím podrobných informací, byl rovněž překvapením.

Dalším příjemným překvapením byla zámecká kavárna, kde jsme se doslova nacpali skvělým domácím gulášem, krutím masem a hromadou knedlíků servírovaných ve velké společné míse uprostřed stolu. Prohlídka končila ještě kávou a domácími koláči. Zázitek byl nezapomenutelný včetně výroku pana domácího: „Dobře vám radím, navštivte Radim!“

Mgr. Alena Šedová, vzdělavatelka Obce baráčníků Lázně Toušeň

Čestná občanka v Římě

Po třech týdnech letošního léčebného (a studijního) pobytu v Lázních Toušeni, necelé tři týdny po svých 97. narozeninách vystoupila naše čestná občanka Soňa Červená potřetí v úloze svaté kněžny Ludmily v oratoriu Jana Zástěry Nádech věčnosti, tentokrát v Římě. Byla hlavní hvězdou oslav Dnů české státnosti, pořádaných u příležitosti českého předsednictví v Radě Evropské unie. Všemi obdivovaná umělkyně přednesla tři monology kněžny Ludmily italsky, vše ostatní zůstalo v češtině s předními českými sólisty, sborem a orchestrem. Koncert byl uspořádán v rozlehlé arcibazilice svatého Jana v Lateránu, považované za „matku všech kostelů“ v areálu papežské rezidence. Všechny 600 míst bylo zcela zaplněno a publikum nadšeně tleskalo vstojе. ■

jvk

Soňa Červená se skladatelem Janem Zástěrou při zkoušce v Lázních Toušeni
foto Hana Němečková

Soňa Červená jako svatá Ludmila v arcibazilice sv. Jana v Lateránu v Římě
foto ČTK

Výlet do Žitavy o podzimních prázdninách

Netradičně jsme vyjeli 26. října až po obědě a naše první cesta vedla do Leteckého muzea Metoděje Vlacha v Mladé Boleslavi. Všichni jsme se dověděli plno zajímavostí, mimo jiné, že skoro všechny exponáty v muzeu jsou stále schopné létat. Děti, a nejen ty, si vyzkoušely nouzový výhled z letadla na klouzačce. Z terasy na sluníčku u kávy jsme se dívali na přistávání a vzlety malých letadel.

Po prohlídce jsme si v Mimoni dali zmrzlinu a přes Jablonné v Podještědí, cestou kolem baziliky v rekonstrukci, jsme dojezdili do našeho ubytování v Heřmanicích. Po večeri jsme se sešli v jídelně a zpívali, hráli hry a soutěžili.

Ve čtvrtek 27. října jsme za ranní mlhy vyrazili do Nového Boru do sklárny Bohemia. Prohlédli jsme si, co dokáží vyrobit, a v prodejně si někteří i nakoupili. Mezitím se částečně rozplynula mlha a vyrazili jsme do Lesního divadla ve Sloupu. Prohlídka chodeb po tmě byla strašidelná, a proto si ji děti několikrát zopakovaly. Pak jsme se vydali ke Skalnímu hradu, někteří pěšky, jiní busem. Pod hradem již bylo po mlze a většina výpravy vyrazila na hrad po schodech. Ostatní jsme vzali na procházku k jezeru. Po prohlídce hradu, jezera a procházce obcí jsme si jeli užít sluníčko na Panskou skálu. Byl to krásný teplý den, který jsme opět večer zakončili společným zpíváním a povídáním.

V pátek ráno jsme se vydali do Německa. Protože byla mlha, udělali jsme malou zastávku na nákup v Žitavě a pak se vydali do města. V centru je několik zajímavých kostelů, ještě víc kašen, Solný dům, zajímavá radnice atd. Po prohlídce města jsme se všichni sešli na nádraží, odkud někteří jeli úzkokolejkou do Oybinu. Cesta vlakem trvala skoro hodinu, i když nebyla moc dlouhá. Jízdu jsme si vychutnali v otevřeném vagoně. V Oybinu jsme podle chuti navštívili hrad a katedrálu, velmi zajímavý kostel, parky, vyhlídku a někteří

Výletníci v Heřmanicích
v Podještědí

i kavárny a restaurace. Cesta zpět nám ukázala nádherné výhledy do kraje.

Po večeri jsme se opět sesedli k banju a tahací harmonice a hráli a zpívali a dobře se bavili.

V sobotu ráno jsme se sbalili a šli na prohlídku místního vojenského muzea. V muzeu mají hodně vojenské techniky, od tanků po rakety. A přes tisíc postav v uniformách. Muzeum je soukromé, do současné podoby vznikalo sedm let. Prohlídka nám trvala dost dlouho, tak jsme si dali rychlý výborný oběd a jeli na poslední bod výletu na prohlídku hradu Houska. Provázeli nás pan kastelán a jeho výklad byl velmi zajímavý. Domů jsme pak jeli Kokořínským údolím, viděli hrad Kokořín, k opravě připravený Harasov a plno krásných míst.

Všichni jsme se vrátili lehce unavení, ale spokojení. A s otázkou, kam bude další výlet? ■

text a foto Bc. Miroslava Kořínková, předsedkyně volnočasové komise

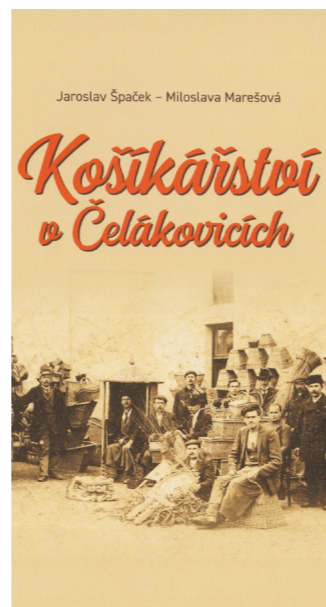

Klásterní kostel sv. Petra
a Pavla v Žitavě

■ Košíkáři nejen v Čelákovících

Loni vydaná knížka *Jaroslava Špačka a Miloslavy Marešové Košíkářství v Čelákovících* [2021, 68 stran] pojednává o řemesle, které bývalo doma i v Toušeni. Podrobně, záslužně a cenně popisuje a obrazově dokumentuje vývoj a rozkvet košíkářství, jak je v Čelákovících doloženo od roku 1845 a bohatě zastoupeno ve sbírkách městského muzea.

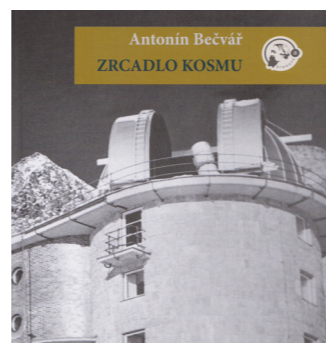
O Toušeni se zde píše jen dvakrát, zcela okrajově, a přesto si pamětníci snadno představí, že podobně zaměřené, jen méně početné zprávy by bylo možno podat i o někdejších košíkářích toušeňských. Pěstování vhodného proutí připomínají pomístní názvy a starší mapy, o košíkářích a pletácích se ví z paměti *Josefa Rybky, Alžběty Beštákové, Jaroslava Špačka a Františka Kovářika*, nezanikla ani dovednost, zachycená i v České televizi (3. 12. 2005) vystoupením laureáta Zlatého oříšku – tehdy žáka – *Michala Doubka*, a kolik se sešlo zájemců o pletení z proutí a z pedigu v nedávných kursech [Florián 2019/3-4/8]! Ani na letošní velikonoční výstavě nescházely košíky, ošatky, pomlázky a pletené věnce [Florián 2022/5-6/4] – pravda, nikoli řemeslné, ale jako doklad obliby tradičního řemesla. ■

red

■ Astronom a básník

Když letos v létě zvalo Oblastní muzeum Praha-východ do Brandýsa na výstavu k 121. výročí narození *Antonína Bečváře*, rodem z Boleslavi, následovalo mnohem víc. Už vernisáž, za účasti předních osobností české astronomie, představila řadu panelů s objevnými informacemi. Následovaly prohlídky brandýské hvězdárny, meteorologické stanice a zastavení u pamětní desky. Zlatým hřebem připomínek bylo po 73 letech vydání knihy *Zrcadlo kosmu*, vědeckopopulárního díla o tehdy nejnovějších poznatcích o vesmíru, kterou *RNDr. Antonín Bečvář* dokončil v roce 1949. Tehdy ale nesměla vyjít, protože její kapitoly byly provázeny verši *Otokara Březiny*. Z rozmetané sazby se zachoval jen jediný kartáčový otisk, jehož přepisem nyní konečně vyšla kniha – péčí *Ing. Vojtěcha Vančury*, České astronomické společnosti a Slovenské ústřední hvězdárny. Neobyčejná publikace o 212 stranách formátu A4 [2022] nabízí ladné, básnivé a přitom věcně přesné čtení jako strhující zážitek pro každého, kdo se rád podívá na jasnou noční oblohu a ctí krásu jazyka, slohu a vědění. ■

jvk

■ Lázně Toušeň v Historickém sborníku

Oblastní muzeum Praha-východ nabízí s lehkým odstupem od vnoření dva svazky osmému dílu Historického sborníku pražského okolí 8/1 a 8/2 [2020, 144+148 stran, 16+16 stran příloh]. Obsah je tvořen šesti rozsáhlými odbornými studiemi, třemi celky materiálů a čtyřadvaceti záchyty zpráv, publikací a výstav. Toušeňské čtenáře potěší v prvním svazku článek PhDr. *Milana Pátry* [8/1/113-114] o fotografce *Marii Hartmanové* s citací jejího projevu radosti z brožurky Toušeň, kterou provázela fotografiemi v roce 1978. Reprodukce jedné její fotografie z toušeňského břehu Labe je v příloze (jiná než ve *Floriánu* [2019/11-12/9]). Jinde se píše o novější knížce Toušeň na starých pohlednicích [8/1/124-125], o níž Toušeňané už rovněž vědí [Florián 2020/7-8/15]. V druhém svazku píše Mgr. *Martin Hůrka* o publikaci *Příběh meče* [8/2/134-135], věnované toušeňskému vikinskému nálezu [Florián 2017/5-6/1+6, 2020/7-8/7, 2020/11-12/7, 2021/9-10/14]. Zájemce o heraldiku zaujme v druhém svazku rozsáhlá studie *Stanislava Kasíka* o vývoji znaku dvojměstí Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi [8/2/85-122] i s obrazovým doprovodem na obálce a v příloze (vývoji heraldického znaku městyse Lázně Toušeň se *Florián* věnoval již před devíti lety [2013/zima/34-38]). V obou svazcích jsou připomenuty novější publikované práce toušeňských autorů *Jana Hergesella* (3x), *RNDr. Jana Králíka*, *CSc.* (4x) a *Hany Němečkové* (1x). ■

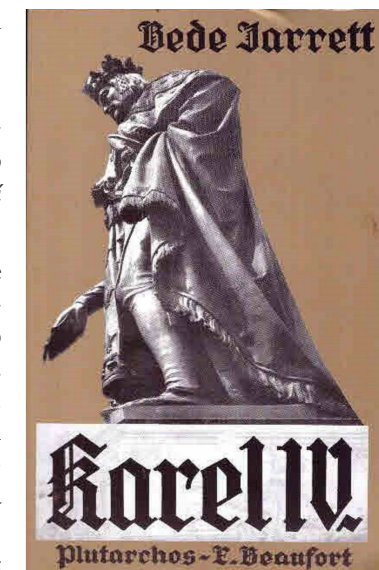
kronikář

■ Toušeňský sen Karla IV. ještě jinak

Díky sestře prohlížím starší knihu o Karlu IV., už bez původního přebalu, a na straně 51 objevuji mně neznámý překlad toušeňského odstavce ze spisu *Vita Caroli*:

„Když jsem přijel do Čech, událo se mi jeti z Boleslavi do Toušeně. Když mě pak počal trápiti sen, jal jsem se silně přemýšlet o onom čtení: »Podobno jest království nebeské pokladu skrytému v poli.« To čtení bývá ve mši na den svatě *Ludmily*. A tak počav mysliti, jal jsem se ve snách skládati jeho výklad. A procitnuv, zachoval jsem smysl první strany a výklad toho čtení a tak s Boží pomáhající milostí poznal jsem, co znamená...“

Život *Karla IV.* je zde přímo opřen o dobové kroniky a zasazen do dějin Svaté říše římské s nadhledem ničím nepřipomínajícím české výklady. Neboť knihu psal Angličan *P. Bede Jarrett* (1881-1934), provinciál řádu dominikánů O. P. (*ordo praedicatorum* = řádu kazatelů). Po léta působil v Oxfordu v postavení uznávaného profesora historie v čele koleje Blackfriars Hall. *Karlem IV.* se zabýval z úplně jiných pohledů jako ústřední osobností kontinentálních dějin 14. století – mocenských, politických a náboženských. Kniha *The Emperor Charles IV.* je autorovým posledním dílem. Vydání se již nedočkal. Český překlad *Adama Skoumala* vyšel v nakladatelství *Edvarda Beauforta* v Praze s obálkou od významného architekta *Hannese Beckmanna* na podzim 1939. ■

jvk

■ Příběh hradu Toušeň na ČT2

V televizním cyklu *Krajinou příběhů českých hradů známých i neznámých – Svět hradů a hradíšť* na programu ČT 2 se ocitl Toušeňský hrad 6. a 10. listopadu 2022 ve vznešené společnosti hradů v okolí Prahy, mezi které toušeňský hrádek také patřil. V předposlední části úspěšného cyklu, natočeného režisérem *Miroslavem Polákem*, jsme viděli *Karlštejn, Okoř, Karlík, Kazín, Tetín, Liběhrad, Jenštejn, Skara, Říčany, Tucheraz* a místo v nynějším Parku profesora *Procházky*, kde toušeňský hrádek stával. Vročení pořadu hlásilo 2021, ale byla to premiéra. Hrad Toušeň, ze kterého nezbylo nic, ale je stále připomínán, se mihl na obrazovkách v podobě kamenů a prostorného parku na stopáži 23:40 až 24:35, tedy celých 55 vteřin. Genius loci tohoto místa zde navždy zůstává. Lze dohledat a zhlédnout i v i-vysílání České televize. ■

Hana Němečková

■ Staronový lázeňský nálezy

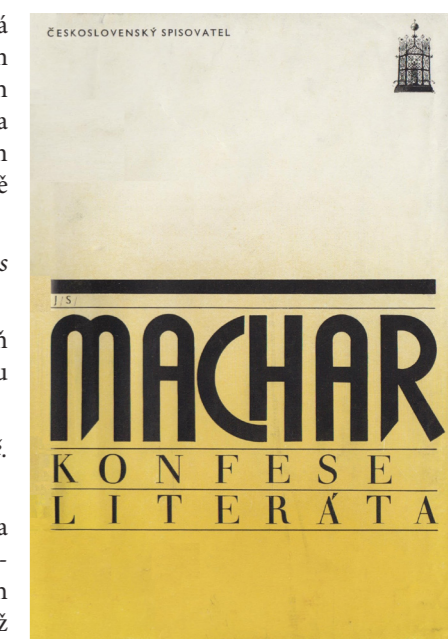
V knihovničkách se čtením do vlaku se najdou podivnosti i poklady. Zaujala mě ohmataná *Konfese literáta* – ač ji mám doma v lepší vazbě – toto bylo novější vydání, které jsem neznal: páté z roku 1984, tehdy za 25 Kčs. Věděl jsem, že někde uprostřed tisíců bystrých postřehů a vzpomínek psaných perem vzletným a čtivým, je zmíněna i Toušeň. Úvaha byla okamžitá: knížku zde nenechám, cestou vlakem zmínku najdu, zapíšu si stránku v novém vydání a knížku vrátím. Otevření svazku nazdařbůh ještě nad knihovničkou na dvojstraně 286-287 se rovnalo náhodě náhod:

„Tu jsme chodívali do černých lesů k *Jizeře*, do luk a polí k vesnici *Vestci*, dávali se převézt přes *Labe* a pili kávu v lázních toušeňských...“

Velký, brilantní a břitký básník *Josef Svatopluk Machar* (1864-1942) poznal Toušeň v mládí: jeho otec byl stárkem v čelákovickém mlýně a rodina bydlela v Brandýse. Ve vlaku jsem listoval vpřed až ke straně 249:

„*Janovic* měl svou loďku. Jezdívají jsme po *Labi* proti proudu vzhůru do *Královic* a *Toušeně*. *Miloval* jsem to ježdění náruživě.“

O obou těch lichotivých zmínkách jsem věděl, zněly ve Slatinných lázních i U Byšických za literárních večerů s celými okolními odstavci, tehdy vydolované ze čtvrtého vydání *Konfese literáta* z roku 1927. A vida, tiskařská černá je smočila po 57 letech popáté. Obsah těch vzpomínek dokládá okouzlení Toušení a jejími lázněmi v mladých studentských očích již před 140 lety. Pevně věřím, že dnešní básníci píšou dál. ■

kronikář

V roce 1971 byla do Ústředního seznamu kulturních památek pro Toušeň zapsána menší kaplička sv. Floriana z roku 1823 (pod číslem 25185/2-2787) a v roce 1987 také větší kaple (pro nás kostel) sv. Floriana z roku 1889 (pod číslem 30779/2-4154). O obou těchto stavbách vědí čtenáři zpravidla z řady předchozích zmínek a obrázků (o kapličce [Florián 2016/5-6/3, 2018/7-8/11, 2018/9-10/12, 2020/11-12/16, 2021/5-6/4], o kostelu [Florián 2011/7-8/21, 2015/9-10/9, 2015/11-12/13, 2016/1-2/1, 2017/1-2/6, 2017/11-12/13, 2019/1-2/17, 2019/9-10/6, 2020/1-2/11, 2020/3-4/1, 2020/5-6/18, 2020/11-12/16, 2021/1-2/6, 2021/5-6/6, 2021/7-8/15, 2021/11-12/7]). ■

redakce

■ Kaplička sv. Floriana

Podle zápisu v kronice byla kaplička sv. Floriana postavena v roce 1823 na místě starší dřevěné zvoničky. Hlavní částí je proto věž s úlohou zvonice, zastřešená barokní bání s lucernou. Od západu přiléhá malý prostor kaple, zakrytý sedlovou střechou. Štít i bání zdobí kovové zlacené patriarší kříže. Kaplička byla vysvěcena při první Floriánské pouti 9. května 1852 arcibiskupským vikářem Josefem Hlaváčkem, a to zásluhou kaplana Josefa K. Petráše, prvního čestného občana Toušeni. Podrobná zpráva je dostupná v knížce Lázně Toušeň v listinách a kronikách [2002, s. 32-40]. Kapličku dvakrát navštívil arcibiskup pražský a solnohradský Bedřich kardinál kníže Schwarzenberg (16. října 1868 a 22. července 1878 [Florián 2018/9-10/12]). ■

kronikář

■ Kaple sv. Floriána a poslední purista v Čechách

Když po roce usilovné stavební činnosti, zahájené v dubnu 1889, vysvětili v Toušeni 4. května 1890 knížecí arcibiskupský vikář Pavel Pilát, kanovník František Srdínko a staroboleslavský probošt Antonín Slavíček novou kapli sv. Floriána, získali tím Toušeňští – vedle zvonice – druhou sakrální stavbu v obci,

zasvěcenou témuž patronu – sv. Floriánovi. Starosta Ing. Vincenc Došek zamýšlel stavbu k oslavě 40. výročí vlády císaře a krále Františka Josefa I., svěcení však neprováděl arcibiskup, jak by se proto snad dalo i očekávat, ale „jen“ zástupci brandýského děkanství a staroboleslavské kapituly, pod kterou Toušeň symbolicky spadala, a to z toho důvodu, že po úmrtí sestry arcivévodky Františka Ferdinanda d'Este byl vyhlášen dvorský smutek.

Nároky na projektanta stavby byly v tomto případě značné, a to nikoli pouze z hlediska církevně formalistického, ale do značné míry dané okolnostmi širšími. Nový svatostánek byl demonstrací sebevědomí obyvatel „ryze českého“ městyse a byl odpovědí na očekávání přesahující hranice samotného lázeňského místa.

Kostelík byl navržen v novogotickém slohu, přičemž jeho sty-

lově čistý charakter byl založen na jednoduchém principu opakování několika základních gotických prvků, mezi nimiž převládá především motiv dvojice lomených oken rytmizovaný po celém obvodu mělkými opěrnými pilířky.

Nevelký jednolodní plochostropý prostor nového svatostánku rozšiřuje subtilní presbytář, situovaný nezvykle na jih, a na severu pak protilehlý prostor vstupní síně.

Celkový středověký dojem pak podtrhuje především štíhlý

vysoký štít vstupního průčelí opět s dvojicí gotických okének ve vrcholu a níže pak výrazným rozetovým oknem, vyplněným florální vitráží nad vstupním pískovcovým portálem s gotickými záklenky. Na rozdíl od bočních fasád byl presbytář nad oltářem prosvětlen a zdůrazněn odstupňovanou symbolickou trojicí lomených oken vložených z vnější strany do mělkého, ale širokého lomeného oblouku. Na hřebenu sedlové střechy, pokryté dnes umělou břidlicí a ozdobené dvěma vikýřky, byl vyzdvížen štíhlý sanktusník, opět s motivem dvojic lomených okenních otvorů, zakončený na vrcholu vysokého jehlanu makovicí s křížem. Užitím skrytého okapového systému nad profilovanou korunní římsou získala střecha nápadné, výtvarně výrazně odsazené řešení. Exteriér stavby tak působí daleko mohutnějším dojmem než její interié.

Stavba prošla v roce 2005-2006 generální opravou a dne 20. května 2006 byla nově slavnostně posvěcena arcibiskupem Miloslavem kardinálem Vlkem. Při této opravě byla také obnovena neogotická šablonovitá výmalba s hvězdnou oblohou nad iluzivními zástěnami a kvádrovým zdivem.

Za autorstvím stavby stál arch. Ludvík Lábler, rodák z Brandýsa nad Labem, který se narodil 9. května 1855 do rodiny tamního arcivévodského stavitele a pozdějšího starosty města Karla Láblera, mj. autora empírových domů a vil, které dodnes kultivují tamní městský prostor. Karel Lábler vedl i stavbu toušeňského kostelíku.

■ Ludvík Lábler

Přestože byl Ludvík Lábler označován za jednoho z posledních představitelů a propagátorů památkového purismu, působí toušeňská stavba na rozdíl od většiny jeho památkové tvorby nezvykle moderním, kompaktním dojmem.

Toušeňskou realizaci lze zařadit mezi tu část jeho tvorby, jež tvoří poměrně početná množina realizovaných návrhů sakrálních novostaveb. Vedle práce pro Toušeň projektoval Ludvík Lábler také neorománskou kapli sv. Rosalie na hřbitově v Brandýse

nad Labem (1880), novogotické kostely sv. Václava v Petrovicích u Červených Janovic a sv. Maří Magdaleny v Bohutíně u Příbrami (1892), gotický kostel sv. Havla v Otrybch u Kutné Hory (1893), neogotický kostel sv. Jiří v Lišanec u Kolí-

na (1895), neogotické chrámy sv. Jana Křtitele v Dohaličkách u Hradce Králové a Nanebevzetí P. Marie ve Velichově u Karlových Varů (1896) a kostel Nanebevzetí P. Marie v Kladně (1900). Všechny stavby, vzniklé po toušeňské kapli, se vyznačují společným rysem v podobě věže předsazené před kostelní loď.

Předpoklady k této bohaté tvorbě započal Ludvík Lábler získávat roku 1873 studiem architektury a pozemního stavitelství na české technice v Praze, přičemž ale své teoretické vzdělání završil na technice ve Vídni. Uplatnění pak nalezl od roku 1886 jako adjunkt c. k. okresního stavebního úřadu v Kutné Hoře

a později jako c. k. vrchní stavební inženýr, pozdější vládní rada a přednosta stavebního oddělení tehdejší Zemské správy politické v Praze, kde působil do roku 1921. Jeho bohatá stavební a památková praxe ho vynesla roku 1923 až na pozici I. místopředsedy Spolku architektů a inženýrů.

Do českého dějepisu umění se však Ludvík Lábler zapsal spíše než vlastními architektonickými návrhy především svými restaurátorskými konzervátorskými postupy, které uplatnil na řadě projektů, zejména v Kutné Hoře a okolí. Památkářskou praxi získával po boku našeho nejslavnějšího puristy Josefa Mockera – zastánce restaurování památek do jejich ideální podoby, která se však často nutně nepotkávala s historickou skutečností a nesnažila se ani chránit původní materiály. Tuto metodu Ludvík Lábler hájil i v dobách, kdy již převládá mnohem citlivější přístup k dědictví minulosti, a tak do tváře Kutné Hory nesmazatelně zasáhl především přestavbou a rekonstrukcí Vlašského dvora z let 1893-99 a v letech 1883-89 rekonstrukcí chrámů sv. Barbory a Matky Boží na Náměstí. Jeho zásahům ale nešel ani nedaleký klášterní kostel Panny Marie v Sedlci, kostel sv. Michala v Michalovicích,

chrám sv. Bartoloměje v Kolíně, unikátní cihlové městské opevnění v Nymburce a údajně ani zámky v Jindřichově Hradci a Karlova Koruna u Chlumce nad Cidlinou. Pro Kutnou Horu, kde působil 19 let, zrestauroval i další její významné památky, v letech 1897-98 „obnovil“ kostel Nejsvětější Trojice, slavnou Kamennou kašnu (1889-90) a na přelomu století i neméně pověstný Kamenný dům (1899-1902). Roku 1885 vypracoval neorenesanční projekt divadla, roku 1888 dokončil stavbu tamní tělocvičny a roku 1890 upravoval v duchu své oblíbené neogotiky fasádu nemocnice. S projektem tamní spořitelny, navržené v neorenesančním stylu, neuspěl.

Podle návrhů Ludvíka Láblera vznikla ale i řada školních budov – v Kutné Hoře to byl Učitelství ústav, v Praze „Fysikální ústav České university“ a v letech 1906-08 vyrostlo podle jeho projektu secesní gymnázium v Havlíčkově Brodě. Ludvík Lábler byl činný

ve spolupráci s arch. Josefem Štrobem i v Brandýse nad Labem (1880), novogotické kostely sv. Václava v Petrovicích u Červených Janovic a sv. Maří Magdaleny v Bohutíně u Příbrami (1892), gotický kostel sv. Havla v Otrybch u Kutné Hory (1893), neogotický kostel sv. Jiří v Lišanec u Kolí-

na (1895), neogotické chrámy sv. Jana Křtitele v Dohaličkách u Hradce Králové a Nanebevzetí P. Marie ve Velichově u Karlových Varů (1896) a kostel Nanebevzetí P. Marie v Kladně (1900). Všechny stavby, vzniklé po toušeňské kapli, se vyznačují společným rysem v podobě věže předsazené před kostelní loď.

Předpoklady k této bohaté tvorbě započal Ludvík Lábler získávat roku 1873 studiem architektury a pozemního stavitelství na české technice v Praze, přičemž ale své teoretické vzdělání završil na technice ve Vídni. Uplatnění pak nalezl od roku 1886 jako adjunkt c. k. okresního stavebního úřadu v Kutné Hoře

a později jako c. k. vrchní stavební inženýr, pozdější vládní rada a přednosta stavebního oddělení tehdejší Zemské správy politické v Praze, kde působil do roku 1921. Jeho bohatá stavební a památková praxe ho vynesla roku 1923 až na pozici I. místopředsedy Spolku architektů a inženýrů.

Do českého dějepisu umění se však Ludvík Lábler zapsal spíše než vlastními architektonickými návrhy především svými restaurátorskými konzervátorskými postupy, které uplatnil na řadě projektů, zejména v Kutné Hoře a okolí. Památkářskou praxi získával po boku našeho nejslavnějšího puristy Josefa Mockera – zastánce restaurování památek do jejich ideální podoby, která se však často nutně nepotkávala s historickou skutečností a nesnažila se ani chránit původní materiály. Tuto metodu Ludvík Lábler hájil i v dobách, kdy již převládá mnohem citlivější přístup k dědictví minulosti, a tak do tváře Kutné Hory nesmazatelně zasáhl především přestavbou a rekonstrukcí Vlašského dvora z let 1893-99 a v letech 1883-89 rekonstrukcí chrámů sv. Barbory a Matky Boží na Náměstí. Jeho zásahům ale nešel ani nedaleký klášterní kostel Panny Marie v Sedlci, kostel sv. Michala v Michalovicích,

chrám sv. Bartoloměje v Kolíně, unikátní cihlové městské opevnění v Nymburce a údajně ani zámky v Jindřichově Hradci a Karlova Koruna u Chlumce nad Cidlinou. Pro Kutnou Horu, kde působil 19 let, zrestauroval i další její významné památky, v letech 1897-98 „obnovil“ kostel Nejsvětější Trojice, slavnou Kamennou kašnu (1889-90) a na přelomu století i neméně pověstný Kamenný dům (1899-1902). Roku 1885 vypracoval neorenesanční projekt divadla, roku 1888 dokončil stavbu tamní tělocvičny a roku 1890 upravoval v duchu své oblíbené neogotiky fasádu nemocnice. S projektem tamní spořitelny, navržené v neorenesančním stylu, neuspěl.

Podle návrhů Ludvíka Láblera vznikla ale i řada školních budov – v Kutné Hoře to byl Učitelství ústav, v Praze „Fysikální ústav České university“ a v letech 1906-08 vyrostlo podle jeho projektu secesní gymnázium v Havlíčkově Brodě. Ludvík Lábler byl činný

ve spolupráci s arch. Josefem Štrobem i v Brandýse nad Labem (1880), novogotické kostely sv. Václava v Petrovicích u Červených Janovic a sv. Maří Magdaleny v Bohutíně u Příbrami (1892), gotický kostel sv. Havla v Otrybch u Kutné Hory (1893), neogotický kostel sv. Jiří v Lišanec u Kolí-

na (1895), neogotické chrámy sv. Jana Křtitele v Dohaličkách u Hradce Králové a Nanebevzetí P. Marie ve Velichově u Karlových Varů (1896) a kostel Nanebevzetí P. Marie v Kladně (1900). Všechny stavby, vzniklé po toušeňské kapli, se vyznačují společným rysem v podobě věže předsazené před kostelní loď.

Předpoklady k této bohaté tvorbě započal Ludvík Lábler získávat roku 1873 studiem architektury a pozemního stavitelství na české technice v Praze, přičemž ale své teoretické vzdělání završil na technice ve Vídni. Uplatnění pak nalezl od roku 1886 jako adjunkt c. k. okresního stavebního úřadu v Kutné Hoře

Mgr. Milan Němeček, Ph.D.

Rozhovor s Janem Kazdou

Od našeho rozhovoru s kickboxerem **Honzou Kazdou** pro zpravodaj **Florián** uplynuly více jak dva roky [Florián 2020/5-6/14-15]. Tehdy se s bratrem **Petrem** připravovali na mistrovství světa v kickboxu v kanadském Quebecu, kde v roce 1995 závodili na svém prvním MS, a těšili se, že si to tam přesně po 25 letech zopakují. Bohužel všichni víme, jaká byla situace, kdy covid změnil životy nám všem. Honza, bratr kickboxera Petra, ale nepřestal trénovat a doufal, že se vše brzy vrátí do starých kolejí. Trvalo to ale poněkud déle. Proč tomu tak bylo a jaká je situace dnes, o tom jsme si spolu zase povídali.

Kdy jste se po dlouhé přestávce opět dostal k závodění?

Až teprve letos v říjnu, po třech letech, kdy jsem se od 24. do 29. října zúčastnil mistrovství Evropy v rakouském městě Wels. Jeli jsme tam autem ve dvou, nejmenší výprava, jen já a Dušan Kudrnovský. Svaz nám nepříspěvá. Francouzi, Němci, Rakušani, všichni měli dva autobusy, ale byli rádi, že jsme přijeli. Setkal jsem se tam s prezidentem asociace Fritzem Effenbergem, známým už dlouho. Když jsme v roce 1994 začínali, tak pro nás pískal.

V jaké váhové kategorii jste závodil?

V kategorii +91, začínal jsem ale na 70. A musím vzpomenout na tu dobu, na své trenéry Dušana Vičíka, Rostu Osičku a Josefa Kapína, kterým jsem za mnoho vděčný.

Covid trval dva roky, co ale vaše závodění ještě oddálilo?

Dva roky závody nebyly kvůli covidu a já jsem to měl bohužel ještě posunutější, onemocněl jsem žloutenkou, našťastí typu A. Myslel jsem, že za dva měsíce budu v pořádku, ale měl jsem špatné hodnoty a trvalo mi rok, než bylo všechno v normálu. V Rakousku to byl první závod po nemoci. Myslel jsem, že už to nebude ono, ale v ringu bylo super, cítil jsem se výborně.

Jak dlouho jste po nemoci trénoval?

Tři měsíce. Zpočátku dvofázově, potom 6x týdně, z 90 % v Toušeni, někdy i v Turnově. Večer jsem chodil běhat podle Labe, k Malvínám, na schody, mám zde různé tratě. A taky trénuji doma v garáži, kde mám boxovací pytel. Důležité je i zdravé stravování, maso, zelenina...

Zmínil jste Dušana Kudrnovského, se kterým jste jel do Rakouska.

Ano, letos mi hodně pomohl, spolu i trénujeme, jsme stejně staří, navzájem se koučujeme a motivujeme. I on tam jel závodit, ale za veterány v kategorii +80. A zmákl to super, v boji s Francouzem vyhrál a získal bronz. Svoji první medaili v kickboxu. Vítězství ale dobře zná z jiného sportu, je devítinásobný mistr světa ve skibobu, pětínásobný vítěz světového poháru a mistr ČR.

Takže vás spojuje nadšení pro sport.

Určitě. Nadšení! Bez toho to nejde. A chci motivovat mladé kluky v oddíle, aby viděli, že to jde. Za rok to bude 30 let od prvního závodu v roce 1993 a stále mě to baví. Nesmí chybět vůle. A při tréninku si sáhnout na dno. Ne, že budu trénovat z povinnosti. Musí se chtít a já chci! Tréninkově na to mám.

A teď konečně k výsledku ze závodu na ME ve Welsu.

Dostal jsem se až do finále, kde jsem bojoval s Rumunem. Cítil jsem se výborně, člověk pozná, jak je na tom. Rozhodčí se po zápase radili, a když řekli, že vyhrál modrý, tedy Rumun, nechtěl jsem věřit, byla to naprostá bezmoc. Ze stříbra jsem se radoval... ale vlastně jsem se neradoval. Cítil jsem se na vítězství. S tím už ale nic nenadělám. Mám však motivaci pro příští rok do Kanady. Chtěl bych se zúčastnit ještě tak dvou, tří mezinárodních závodů, abych se na to připravil.

Jak je možné, že jste tak dlouho na vrcholu?

Asi máme dobré geny :). A mám to nastavené jinak. Srdce a hlava! Bylo mi 47 a cítím se super. Dokud to půjde, budu závodit. Vydržím tréninkově, to je důležité.

Děkuji, opět jsem si s vámi moc ráda povídala. Přeji, ať vám nadšení, vůle a zdraví vydrží, a ta Kanada ať konečně vyjde!

Hana Němečková

Stříbrný Jan Kazda a bronzový Dušan Kudrnovský v rakouském Welsu (2022)

Jan Kazda na stříbrném stupni vítězů = vicemistr Evropy ve Welsu (2022)

Otec a syn = mistři světa!

Od 31. října do 3. listopadu 2022 probíhalo ve Velké Británii ve welšském městě Prestatyn mistrovství světa v bojovém sportu – kickboxu. Žák naší základní školy **Tommy Kazda**, desetiletý Toušeňan [Florián 2019/1-2/18, 2021/1-2/15, 2021/11-12/14, 2022/3-4/14], nejmladší účastník celé české výpravy, zde startoval ve váhové kategorii do 30 kg v polokontaktní formě (light-contact) a poprvé i v plném kontaktu (full-contact). V obou disciplínách se probojoval až do finále. Ve full-contactu nastoupil proti soupeři z Anglie na tři kola. Slovy trenéra a hrdého otce Petra Kazdy: „Tommy byl přesnější a měl tvrdší údery. Soupeř měl být počítán, ale u dětí to jenom přerušili, a tak Tommy vybojoval zaslouženě titul světového mistra!“ Tommy startoval i v další kategorii light-contact, kde se mu také výborně dařilo: vybojoval stříbrnou medaili. Tomu všemu předcházela účast na

devíti mezinárodních turnajích, z nichž většinu vyhrál. Svůj první zápas měl přesně před čtyřmi lety, když mu bylo 6 let. Za čtyři roky pak odboxoval 48 zápasů – až k titulu mistra světa. Zaslouží si naši velkou gratulaci, stejně tak jako jeho otec **Petr Kazda**, rovněž Toušeňan [Florián 2022/3-4/14], který při tomtež mistrovství ve Walesu vybojoval ve full-contactu s francouzským soupeřem stříbrnou medaili a v light-contactu díky jasné výhře získal svůj další titul mistra světa – v kariéře již počtvrté – jako kickboxerská legenda.

Pokud by měl někdo zájem si tento sport vyzkoušet, Petr Kazda, mistr světa, mistr Evropy, mistr České republiky a trenér tuto možnost nabízí při trénincích v Nehvizdech v sokolovně.

Více informací na petr.impact@seznam.cz.

Hana Němečková

Akademická mistryně republiky

Jak již bylo vícekrát ve **Floriánu** psáno, **Kristýna Korelová** se od dětství věnuje atletice [Florián 2014/5-6/6, 2015/5-6/10+11, 2016/11-12/12, 2017/7-8/13, 2017/9-10/10, 2019/3-4/8, 2020/3-4/18, 2021/5-5/1]. Nyní už je v kategorii dospělých. Od listopadu 2020 začala trénovat pod vedením nové trenérky **Martiny Blažkové** a následně v březnu 2021 přestoupila do Univerzitního sportovního klubu (USK Praha), který nyní reprezentuje. Je registrovanou atletkou Českého atletického svazu a vzhledem ke své dosavadní výkonnosti je zařazena v užším reprezentačním výběru U23 pro sezónu 2022/2023. Její hlavní specializací je 400 m překážek. V přípravě ji podporuje i Victoria VSC (Vysokoškolské sportovní centrum). Kristýna se snaží tréninkovou přípravu skloubit s náročným studiem na 3. lékařské fakultě Univerzity Karlovy. Nyní je studentkou druhého ročníku. Letos v červnu reprezentovala UK na Akademickém mistrovství ČR, kde v běhu na 400 metrů překážek zvítězila. Na mistrovství ČR do 22 let, které se konalo v srpnu v Brně, obsadila bronzovou příčku. Je členkou extraligového družstva USK, které letos v září v Chebu vybojovalo již 32. titul. V příštím roce se bude snažit splnit výkonnostní limit na reprezentační starty v MEU 23 ve finském Espoo a na Univerziádě v čínském Čcheng-tu. Tréninková příprava se již naplno rozběhla. V tuto chvíli je Kristýna s tréninkovou skupinou na soustředění v portugalském Monte Gordo. V prosinci absolvují ještě jedno soustředění v teple na Tenerife.

Vladimíra Korelová

Tommy Kazda mistrem světa (2022)

Petr Kazda mistrem světa (2022)

Česká výprava v Prestatynu (Wales) – tři mistři světa: Tommy a Petr Kazdovi a Markéta Brožová, a s nimi semifinalistka Markéta Burešová (2022)

Kristýna Korelová, akademická mistryně České republiky (2022)

Milí otužilci,

již tradiční vánoční koupání je za dveřmi. Při letošním 8. ročníku se sejdem v sobotu 17. prosince 2022 v 10:30 na Malých Malvínách na písčité pláži u lavičky (jezero nejbližší k lávce). Společný ponor cca v 10:45. S sebou vezměte dobrou náladu, chuť a odhodlání vlézt do studené vody, no a ideálně i podporu ve formě přátel a rodiny. Dobrá je také termoska s čajem nebo svařáčkem. Mně se osvědčily i pantofle. Podívejte se na loňské foto, a bude Vám všecko jasné. Pro nováčky: stačí pár temp, či do vody jen vlézt, a po vylezení je odměna v pocitu píchání jehliček a báječného osvěžení jistá. Kdo by netrefil, číslo na mě je 608 002 085.

Těším se na společný pohodový zážitek a běžím trénovat na Malvínách.

Sport-Lav / Mgr. Lucie Kainová, členka sportovní komise

Naše první vystoupení

Na sobotu 12. listopadu 2022 u příležitosti Valného hodnocení sedění Obce baráčníků v Lázních Toušeni jsme byli osloveni k veřejné produkci s „mými“ dětmi. Proběhlo tedy naše první veřejné vystoupení – s Martinkou, Mioukou, Miuš, Jolankou, Amyinkou, Danielkou, Sofinkou, Zuzankou, Emily, Anetkou, Maruškou, Marlen a správným gentlemanem Marečkem. Se všemi dětmi se z důvodů tanečních vídám pravidelně od 20. září 2022 v hezkém zrcadlovém sálku sokolovny. Po fázi seznámení, sžití a mých nároků s cílem naučit se slyšet rytmus a základy tance, jsme začali pilně nacvičovat několik kratších choreografií. Musím se přiznat, že v den D jsem nejvíc nervózní byla já. Přeci jen jsou to maloučci tanečníci 4-6 let, sál plný lidí, a kvůli mé nemoci nám vypadla důležitá výuka. K mému milému překvapení všichni výše jmenovaní byli v daný moment disciplinovaní, vystoupili s teplotou i rýmou, žádná vážná choreografická chyba nenastala. Rodiče (děkujeme za všechno!) byli úžasní. Zkrátka můžeme být v klidu. Nastupující taneční generace je zatím bezchybná – Děkujeme!

Mgr. Markéta Kubičková s dětmi, Lázně Toušeni

LABENET

Poskytovatel internetu
v Lázních Toušeni a okolí

25/25 Mb/s - 290 Kč
50/50 Mb/s - 390 Kč
80/80 Mb/s - 490 Kč

IPTV Sledování TV.cz za 100 Kč
WiFi router a instalace zdarma

www.labenet.cz
605 055 000

1.1. 2023 ve 13.00

Kdo si myslí, že na to má,
může se přidat k plavbě
po Labi od Veslovky
k soutoku s Jizerou

info: 724 266 863

Úřední hodiny úřadu městyse
LÁZNĚ TOUŠEŇ, Hlavní 56

pondělí

úřední hodiny: 8:00 - 12:00
13:00 - 17:00
starosta: 9:30 - 12:00
13:00 - 17:30

středa

úřední hodiny: 9:00 - 12:00
13:00 - 17:00
pokladna: 8:00 - 9:00

telefony: 326 992 302, 326 991 592

Večerka u Honzika

Thao Leová Thanh a Ngoc Nguyen Duc,
Hlavní 13

potraviny - drogerie

pondělí - pátek 6:30 - 19:00
sobota - neděle 6:30 - 18:30

Pošta Partner a prodejna krmiv

Za Školou 2

pondělí

8:00 - 10:00

úterý

8:00 - 12:00 13:30 - 16:00

středa

8:00 - 12:00 13:30 - 17:00

čtvrtek

8:00 - 12:00 13:30 - 16:00

pátek

8:00 - 12:00 13:30 - 16:00

sobota

9:00 - 11:00 vydávání balíků
a listovních zásilek

telefony: 604 100 302, 737 946 186

Gastrodeli

U Sokolovny 259

**výrobky studené i teplé kuchyně,
cukrářské i pekařské**

www.gastrodeli.cz

telefon: 326 996 359

objednavky@gastrodeli.cz

Kosmetický salon

Ivana Jedličková, Za Školou 414

kosmetika, vizážistické služby a prodej

kosmetiky Alcina

telefon: 606 802 320

Rehabilitace - masáže

Ivana Drobilková, Dům seniorů,

Za Školou 414

LTV cvičení - elektroléčba - mobilizace

páteře, reflexní terapie

pondělí - pátek dle objednání

telefon: 603 254 220

SALON LINDA - Stříhání pejsků

Eva Pencová, Na Ostrůvku 292

telefon: 773 079 428

Praktický lékař

MUDr. Jiří Ranc, Dům seniorů,
Za Školou 414, 1. patro

pondělí 13:00 - 18:00

úterý 7:30 - 14:00

středa 11:00 - 17:00

čtvrtek 7:30 - 14:00

pátek 7:30 - 13:30

telefon: 326 992 361

Knihovna

Skleněná vila, V Ovčárně 87

vždy v úterý 15:00 - 17:00

Reality Biliková

Ilona Biliková, Hlavní 263

zprostředkování prodeje

a pronájmu nemovitostí

zpracování tržního odhadu pro

dědické řízení

telefon: 605 457 150

reality.bilikova@seznam.cz

Česká daňová kancelář, s. r. o.

Ing. Luboš Valehrach, MBA,

Na Požárech 425

daňové poradenství, vedení účetnictví

telefon: 603 876 540

Advokátní kancelář

Mgr. Stanislav Beran, Dům seniorů,

Za Školou 414, 1. patro

telefon: 606 494 811

email: beran-advokat@seznam.cz

Atelier Kučera

Hlavní 560

krejčovské práce, opravy oděvů

úterý - pátek

9:00 - 12:00 14:00 - 17:00

sobota

zavřeno

Mgr. Eva Valsová,

telefon: 736 536 574

Pneuservis, autoservis

Emanuel Fiala, Hlavní 13

pondělí - pátek 8:30 - 17:00

sobota - neděle dle dohody

telefon: 731 036 059

Technické služby městyse

Hlavní 56

vedoucí Martin Liška (605 458 039)

martin.liska10@seznam.cz

Salon Faviola - manikúra, pedikúra, kosmetika,

masáže, kadeřnictví, Acces Bars

Za Školou 414, bývalá pošta

Manikúra, nehtová modeláž - Jitka Kolomazníková

telefon: 604 710 975

Pedikúra - Lenka Fabiánová

telefon: 721 460 199

Masáže - Sophie Dragon

telefon: 723 022 979

Kosmetika - Lucie Uhrová

Tel. 605 479 993

Kadeřnictví - Michaela Macháčková

telefon: 723 679 943

Acces Bars - Jana Köhlerová

telefon: 602 715 743

Nouzová telefonní čísla

112 Integrovaný záchranný systém

150 Hasiči

155 Zdravotnická záchranná služba

156, 731 136 156 Městská policie

158 Policie České republiky

Veterinární praxe

MVDr. Jitka Myslivečková, Hlavní 39

pondělí + pátek dopoledne: objednaní pacienti + operace

15:00 - 19:00

úterý dopoledne: objednaní pacienti + operace

středa + čtvrtek 10:00 - 12:00 15:00 - 19:00

soboty, neděle a pohotovost po telefonické domluvě

telefon: 326 992 912, 602 641 294

Bar U Kasaldy

Petr Kasalický, Káranská 50

obědy - pondělí - pátek

10:30 - 14:30

telefon: 604 972 099

Evonaqo, s. r. o.

Floriánské náměstí 413

montáže FVE a tepelných čerpadel pro rodinné

domy, ale i pro jiné druhy objektů

provozní ředitel Peter Theisz,

email: obchod@evonaqo.cz

telefon: 800 333 335

Nakládání s odpadem

Michal Schwägerl

sutě, pisky, štěrky, zemina, dřevo

vyklízení, přistavení kontejnerů, odvoz

telefon: 777 435 672, 777 017 068

Stavební a technické dozory, stavební činnost

DOZORY-VILD s.r.o., Ing. Petr Vild, Zápaská 188

telefon: 739 345 249

petr@dozory-vild.cz

Elektroinstalace

Instalace fotovoltaických systémů

Martin Rigo

telefon: 775 515 082

martinrigo1@gmail.com

Infozprávy

Služba Infozprávy je určena všem občanům

městyse a je zcela zdarma.

Registrace je možná

a) osobně na úřadě v úřední hodiny

b) přes internet www.infozpravy.cz

c) mobilním telefonem.

Registraci telefonem provedete zasláním SMS

LT mezera číslo popisné na telefonní číslo

735 166 666

Kalendář akcí v Lázních Toušeni 2022

změny vyhrazeny

prosinec 2022

den	čas	místo	akce
neděle 4. prosince	14:00	sokolovna	mikulášská nadílka (T.J. Sokol + DSLT)
sobota 10. prosince	14:00	Skleněná vila	vernisaž výstavy Bílé Vánoce (kk + včk + OB)
neděle 11. prosince	17:00	kaplička	sousedské setkání s koledami a svařákem (úřad městyse)
úterý 13. prosince	17:15	u bývalého přívozu	svátek světél – svatá Lucie (včk, kk)
čtvrtek 15. prosince	14:00	Slatinné lázně	setkání seniorů při muzice (úřad městyse)
sobota 17. prosince	10:30	Malé Malvíny	předvánoční koupání otužilců (Sport-LaV)
sobota 17. prosince	11:30	Floriánské náměstí	výlet na vánoční trhy do Ústěku a do Muzea čertů (včk)
sobota 17. prosince	19:00	Floriánské náměstí	rozsvícení betlémského světla (pro všechny, kdo přijdou)
čtvrtek 22. prosince	19:00	Skleněná vila	vánoční koncert – kytarový recitál Lubomíra Dočkala (úřad městyse + kk)
sobota 24. prosince	14:00	Malé Malvíny	setkání u betlémského světla (občerstvení s sebou)
sobota 31. prosince	23:55 – 24:00	Floriánské náměstí	sousedské novoroční pozdravení každého s každým

leden 2023

den	čas	místo	akce
neděle 1. ledna	0:00 – 0:15	Floriánské náměstí	sousedské novoroční pozdravení každého s každým
neděle 1. ledna	13:00	Královice	novoroční plavba od Veslovky k soutoku Labe a Jizery
neděle 8. ledna	17:00	Skleněná vila	vernisaž výstavy Bílé Vánoce (kk + včk + OB)
pátek 13. ledna	14 - 22	Skleněná vila	volby prezidenta republiky – I. kolo (volební komise)
sobota 14. ledna	8 - 14	Skleněná vila	volby prezidenta republiky – I. kolo (volební komise)
pátek 27. ledna	14 - 22	Skleněná vila	volby prezidenta republiky – II. kolo (volební komise)
sobota 28. ledna	8 - 14	Skleněná vila	volby prezidenta republiky – II. kolo (volební komise)

únor 2022

den	čas	místo	akce
sobota 25. února	...	sokolovna	karneval pro děti (T.J. Sokol + DSLT)
sobota 25. února	20:00	sokolovna	karneval v rázu Velký Gatsby (T.J. Sokol + DSLT + ÚM)

FLORIÁN, zpravodaj městyse Lázně Toušeň, ročník 12, číslo 6 (64), 11-12/2022. Vydává úřad městyse Lázně Toušeň IČ: 00240893, registrační číslo MK ČR E 20466. Kontakt redakce: zpravodaj.florian@gmail.com, elektronická podoba Floriána: www.laznetousen.cz. Redakční rada: Hana Němečková, RNDr. Jan Králík, CSc., sazba a grafická úprava: Matyáš Hadrbolec. Florián vychází 6× ročně vždy počátkem sudého měsíce v nákladu 700 výtisků. Tisk: Iva Vodáková – Durabo, Čelákovice, www.durabo.cz. Příspěvky v doporučeném rozsahu do 1500 znaků zasílejte na adresu redakce nejpozději v den uzávěrky. Redakce si vyhrazuje právo redakčních úprav a krácení rozsáhlejších příspěvků, případně jejich neotištění. Toto číslo vyšlo 9. prosince 2022. Uzávěrka příspěvků pro následující číslo: 15 ledna 2023.